

zastrzykowania morfiny" rozdrażniony organizm narodu.

Przy dyskusji specjalnej zabrał głos socjalista Hasselmann. Ustawa socjalistyczna, rzekł, jest zła, i dlatego stawiam nie będziemy poprawek, bo błędy ustawy wyjdą nam na korzyść; doprowadzą one socjalistów niemieckich do tego, że działają będą jak anarchiści moskiewscy i parasy komunisci. Marszałek powołał za to Hasselmana do porządku.

Pod koniec debaty oświadczył minister Eulenbura, że podobne do wziankowego listu sprawozdanie pisał dr. Levin, i że dostać się ono mogło na bezprawnej drodze w ręce Liebknechta. Atoli dr. Levin nie znał całego śledztwa; a w tem Nobiling przyznał się do zasad socjalistycznych.

Dziwny mrok spoczywa na tej sprawie całej — i nie tak szybko zapewne wyjaśniony zostanie.

Ustawę socjalistyczną przyjęto nakoniec po odrzuceniu wniosków większości 191 głosów przeciw 94. Przeszło stu posłów było nieobecnych.

Posel Heyl z pewną dumą przyznał się do denuncjacji, radząc innym, by tak samo postępowali. Richter zawałał na to: *Wir danken schön, es ist nicht nach unserem Geschmack!*

Głosy z kraju.

(O podniesieniu dotacji kleru ruskiego.)

My już bez skargi nie znamy spiewu, Wieniec cierniowy wrócił w naszą skroń.
Słowa te poety nie są bynajmniej śpiewadą, mając one niestety prawdziwy obraz położenia, w jakim się kler ruski znajduje. Niejednokrotnie podnoszono już głos w tej sprawie, a z pewnością nie ma człowieka, w którego sercu nie leżałoby jedno iskierka sprawiedliwości i miłości bliźniego, żeby nie przynależał do naszego zmartwienia. Lecz mimo tego wszystkie próżnia nie tylko się nie smieszają, ale owsem rosła z dniem każdym, a przyszedł nasz i naszego potawata w coraz ciemniejszych przedstawia się kolorach. Biedne dzieci katechy grecko-katolickie, jeżeli tak potrawa dnie, zamiast sukcesu dla ojczyzny, mogą kiedyś w przyszłości dla braku wychowania, dostarczają kontyngent najpotworniejszych żywców.

Duchowny nasz charakter nie nadaje nam przywileju lepszego jak gdzieś indziej, a powszechny nieudolność dotkliwiej nas może niż innych dotyka. Dokądże się zwrócić, czy do ofiarności publicznej o pomoc? Smaute dowiedzenie pocięło nas, że dłoń pomocy publicznej dla nas nasiedziła. Niby nasze, z których całe utrzymanie nasz oświeceni, zamiast z własną pokryć się zielenią, czernią, smutnymi pustkami i wyglądają jak urągawko wyłonej pracy i mienia. Nie przesadzaj, jeżeli powiem, że „nędza i głód zagładają klerowi ruskim w oczy”, a ci, co uczą drągich miłosterdia i miłości bliźniego, słyszą w kolo tylko słowa objętości i obmy!

Mimowolnie nasuwa się rozpaczliwe pytanie: Jaki duchowieństwo potrzebne naszym społeczeństwu? Czy państwo, wszechwładza awoj objawy kosciół nawet, pomyślało o bycie duchowieństwa i możliwości utrzymania się w latniejszych warunkach? Czy na to trzeba studiów i pracy kilkunastoletniej — aby potem głód powołał śmierć głodową — w szlabie opiekunskiego rządu?

Oby głos ten obiegłszy całą publiczność trafił także do przekonania obywateli kraju w Kole polskiem!

Kolomyja, 24. kwietnia 1880.

Ks. C. Bukojemski.

Z lwowskiej Rady miejskiej.

Posiedzenie 5. maja. Obecnych radnych 68 przewodniczący prezydent miasta dr. Gnoński.

Radny ks. Stojalowski stawia poprawkę do protokołu z poprzedniego posiedzenia twierdząc, że uchwała Rady miejskiej przejścia do porządku dziennego nad sprawą ustawy konkurencyjnej, zapadła „tymczasowo”.

Radni dr. Czyżewicz i Mochacki protestują przeciw tej poprawce, gdyż o tymczasowości nie było żadnej wzmianki; po czym protokół z poprzedniego posiedzenia przyjęty zostaje bez zmiany.

Wniosek podpisany przez kilkunastu radnych, aby godzinę biuro dla urzędów magistratu oznaczyć od 8 — 3, przekazano do formalnego traktowania.

Radny Jegerman wnosi dwie interpelacje: 1. Żadne miasto nie może się rozwijać nie mając do rozwoju swojego racjonalnej ustawy budowniczey; interpelant przeto, pragnąc rozwoju m. Lwowa, zapytuje czy wskutek nieuchwalenia przez sejm ordynacji ustawy (uchwalona była, tylko nie uzyskała sankcji; p. r.) przedsięwzięto jakie czynności w celu uzyskania takiej ustawy.

2. Wiadomo, że plac Gastrum, leżący w środkowym punkcie miasta, a należący do trzech właścicieli (do pięciu; p. r.) najohydliwszy przedstawia widok; pewne bowiem osoby o pewnych godzinach dnia, w pownych miejscach tego placu z pewnością pewnie nieporządku robią. Mowca zapytuje, czy magistrat przedsięwziął jakie kroki i jakie mianowicie, aby plac ten urządzić odpowiednio do położenia jego w środku miasta.

Na obydwie te interpelacje przewodniczący odpowie na najbliższym posiedzeniu.

Na porządku dziennym: sprawy kolei konnej we Lwowie.

I. W myśl §. 20 kontraktu zawartego przez gminę z towarzystwem Triestino Tramway, wszelkie roboty wykonane nieodpowiednio do warunków kontraktu, winny być uskutecznione przed otwarciem ruchu; — gdy przeciw dostrzeżone w budowie kolei konnej usterki są nader małe i mogą być naprawione podczas ruchu, Rada, zgodnie z wnioskiem sekcji, zezwala prowizorycznie na otwarcie ruchu kolei konnej, na przestrzeni dwóch wykonywanych stacji.

II. Pomimo że już w r. s. Rada miejska zatwierdziła taryfę jazdy dla kolei konnej, dyrekcja tramwaju wystąpiła z żądaniem, aby tymczasowo dopóki nie będzie wykonaną cała sieć linii, zezwolono na pobieranie opłaty w stosunku do najniższych cen normalnych, mianowicie: I. klasa przez 1 stację 9 ct., przez 2 st. 12 ct., przez 3 st. 15 ct., przez 4 st. 20 ct.; II. klasa przez 1 st. 6 ct., przez 2 st. 9 ct., przez 3 st. 12 ct. przez 4 st. 15 ct. — Rada miasta z uwagi, że wykonane są dotąd tylko dwie stacje, żądanie zatem oznaczania cen na całej przestrzeni tramwajowej staje się nieprzebieżliwym, przychyliła się do wniosku sekcji, i dla ruchu otwartego na przestrzeni od placu Chłowego do koszar Ferdynanda, utrzymuje taryfę zatwierdzoną w r. s. mianowicie: I. klasa, przez jedną stację 7 ct. przez dwie 10 ct.; II. kl. przez jedną stację 5 ct. przez dwie 7 kt.

III. Ministerstwo handlu udzieliło koncesję na budowę kolei konnej we Lwowie, a względnie c. k. namiestnictwo poczyniło zastrzeżenia do: a) rozkładu jazdy; b) cen przewozu; c) ukończenia budowy; d) otwarcia ruchu i e) utrzymania ruchu, a dla pewności dotrzymania tych zastrzeżeń zażądało namiestnictwo złożenia kaucji. Dyrekcja tramwaju prosi, aby uznano za wystarczającą ku temu kaucję złożoną już w kasie miasta Lwowa w wysokości 15.000 złr. Sekcja wnosi, aby udzielić odpowiedź c. k. namiestnictwu, że wymienione powyżej zastrzeżenia, mieszczą się już w kontrakcie zawartym z gminą miasta — złożona jednak kaucja służy wyłącznie może na pewność dotrzymania warunków tegoż kontraktu — gdyż przeto uznano potrzebę kaucji na wypadek przekroczeń policyjnych lub innych ze strony dyrekcji tramwaju — należy zażądać złożenia przez tę dyrekcję oddzielnej kaucji. Wniosek sekcji przyjęto bez zmiany.

IV. C. k. namiestnictwo uważając, że w skutek udzielonej Towarzystwu Triestina tramway koncesji na budowę w mieście Lwowie kolei konnej, — zmienił się stosunek prawny gminy co do użytkowania placów i ulic zajętych pod koleje — zaleciło dyrekcji tramwaju, aby zawarła nową umowę z gminą. Sekcja rozpatrzywszy dokładnie tę sprawę, nie znalazła żadnej esencjonalnej zmiany w stosunkach prawnych, chyba że jedną, że gdy kontrakt pomiędzy gminą miasta Lwowa a Societa Triestina tramway, zrwany został w d. 2. lutego 1879 koncesją udzieloną przez ministerstwo pod d. 27. lipca t. r. mogło by więc tylko rozchodzić się o 5 miesięcy czasu, w którym dniu skończyć się ma 50 letnie trwanie koncesji. Rada zgadza się na wniosek sekcji, aby prosić c. k. namiestnictwo o wskazanie czy istnieją jakie inne jeszcze esencjonalne zmiany, wymagające zawarcia nowego kontraktu.

V. W myśl kontraktu Rała oznaczającego 31. sierpnia r. b. jako ostateczny termin wykonania całej sieci linii tramwaju. Radny Jegerman żąda aby dla większej ścisłości oznaczyć termin 4. września r. b. jako datę zapadłej w r. z. uchwały Rady miejskiej. Poprawka ta upada w skutek wyjaśnienia sprawodawcy, że kontrakt zatwierdzony został przez magistrat już 5 sierpnia a przez namiestnictwo 26. t. m. i r. dla ułuknienia więc wszelkiej kolizji termin 31. sierpnia jest i do dziś siły i wystarczający, tem bardziej że, o ile wiadomo, cała budowa tramwaju ukończoną już będzie w m. czerwcu r. b.

VI. Przedłożone dwa projekta przepisów policyjnych: jeden co do ogólnego ruchu komunikacyjnego w mieście, drugi specjalny dla kolei konnej, zostały zatwierdzone z drobnymi poprawkami.

Niezależnie od ogłoszeń w sposób zwykły, przepisy co do kolei konnej, umieszczone być mają w każdym wagonie tramwaju.

Co do: a) rozkładu jazdy; b) cen przewozu; c) ukończenia budowy; d) otwarcia ruchu i e) utrzymania ruchu, a dla pewności dotrzymania tych zastrzeżeń zażądało namiestnictwo złożenia kaucji. Dyrekcja tramwaju prosi, aby uznano za wystarczającą ku temu kaucję złożoną już w kasie miasta Lwowa w wysokości 15.000 złr. Sekcja wnosi, aby udzielić odpowiedź c. k. namiestnictwu, że wymienione powyżej zastrzeżenia, mieszczą się już w kontrakcie zawartym z gminą miasta — złożona jednak kaucja służy wyłącznie może na pewność dotrzymania warunków tegoż kontraktu — gdyż przeto uznano potrzebę kaucji na wypadek przekroczeń policyjnych lub innych ze strony dyrekcji tramwaju — należy zażądać złożenia przez tę dyrekcję oddzielnej kaucji. Wniosek sekcji przyjęto bez zmiany.

IV. C. k. namiestnictwo uważając, że w skutek udzielonej Towarzystwu Triestina tramway koncesji na budowę w mieście Lwowie kolei konnej, — zmienił się stosunek prawny gminy co do użytkowania placów i ulic zajętych pod koleje — zaleciło dyrekcji tramwaju, aby zawarła nową umowę z gminą. Sekcja rozpatrzywszy dokładnie tę sprawę, nie znalazła żadnej esencjonalnej zmiany w stosunkach prawnych, chyba że jedną, że gdy kontrakt pomiędzy gminą miasta Lwowa a Societa Triestina tramway, zrwany został w d. 2. lutego 1879 koncesją udzieloną przez ministerstwo pod d. 27. lipca t. r. mogło by więc tylko rozchodzić się o 5 miesięcy czasu, w którym dniu skończyć się ma 50 letnie trwanie koncesji. Rada zgadza się na wniosek sekcji, aby prosić c. k. namiestnictwo o wskazanie czy istnieją jakie inne jeszcze esencjonalne zmiany, wymagające zawarcia nowego kontraktu.

V. W myśl kontraktu Rała oznaczającego 31. sierpnia r. b. jako ostateczny termin wykonania całej sieci linii tramwaju. Radny Jegerman żąda aby dla większej ścisłości oznaczyć termin 4. września r. b. jako datę zapadłej w r. z. uchwały Rady miejskiej. Poprawka ta upada w skutek wyjaśnienia sprawodawcy, że kontrakt zatwierdzony został przez magistrat już 5 sierpnia a przez namiestnictwo 26. t. m. i r. dla ułuknienia więc wszelkiej kolizji termin 31. sierpnia jest i do dziś siły i wystarczający, tem bardziej że, o ile wiadomo, cała budowa tramwaju ukończoną już będzie w m. czerwcu r. b.

VI. Przedłożone dwa projekta przepisów policyjnych: jeden co do ogólnego ruchu komunikacyjnego w mieście, drugi specjalny dla kolei konnej, zostały zatwierdzone z drobnymi poprawkami.

Niezależnie od ogłoszeń w sposób zwykły, przepisy co do kolei konnej, umieszczone być mają w każdym wagonie tramwaju.

Po uchwaleniu powyższych przedmiotów, dr. Gnoński opuszcza salę, a przewodnictwo obejmuje wiceprezydent Dąbrowski.

Sekcja wnosi (spr. rad. Hofman) aby dla obecnego prezydenta miasta wyznaczyć też samą placę i emolumenta jakie pobierał jego poprzednicy; to jest: zhr. 4000 stałej pensji, zhr. 2000 dodatku funkcyjnego, zhr. 1000 na potrzeby kancelaryjne, oprócz tego pomieszkazanie w ratuszu, drzewa na opał 20 sagów, oraz powóz i para koni (używane także i do komisji).

Radny Jegerman. Wobec tego, że mając nieopłacone długi, które w ciągu ostatnich 9 lat jeszcze przysporzone zostały, gmina m. Lwowa nie jest tak bogata za jaką ją niektórzy trzymają, gdy ciężary obywateli coraz są większe, czego dowodem: podatek czynszowy, podatek od psów oraz wywózka śmieci na ich koszt dopełniana — zastanowić się wypada, czy płaca prezydenta nie jest za wysoka. Mowca oblicza uposażenie prezydenta w gotówce i emolumentach na 10.000 złr. co może byłoby właściwie dla Warszawy i Wiednia ale nie na ubogi Lwów. I tak już płace urzędników i sług magistratu są nieproporcjonalne do dochodów — wnosi przeto aby odjąć prezydentowi z dodatku funkcyjnego zhr. 1000 a z kancelaryjnego zhr. 500 czyli zmniejszyć uposażenie o zhr. 1500.

Rad. dr. Ciesielski protestuje przeciw zmniejszeniu, z uwagi, że budżet na rok bieżący już zatwierdzony obejmuje całe uposażenie prezydenta, zmiana przeto w tym względzie, mogłaby być uważana jako wystąpienie osobiste a nie zasadnicze. W końcu naszej kadencji uchwalając ostatni budżet, możemy wprowadzić potrzebne zmiany, ale dziś nie pora po temu.

Rad. dr. Zucker zbilżbia twierdzenia radnego Jegermana o ubóstwie gminy m. Lwowa, do wodać, że nie można ubogim nazwać tego, kto na 800.000 przeszło szwajcarskiego dochodu rocznego, ma około 750.000 zhr. długów. Co zaś do płacy prezydenta m. Lwowa, ta zawsze wynosiła zhr. 7000, tylko wykazywano ją odmiennie, bo zhr. 6000 na samą placę, a zhr. 1000 na dodatki.

W tym samym duchu przemawia radny Wiedni, poczem uchwalono zamknięcie dyskusji. Do głosu zapisani jeszcze radni: Jegerman, dr. Milleret, Kulczycki, dr. Zucker, Świsterski i dr. Czyżewicz.

Rad. Jegerman, zastrzegając się przeciw zarzutowi osobistych pobudek — stanowczo obstaruje przy swoim wniosku — i nie odstąpi od niego, chociażby to miało być głosem wolańczego na paszczy.

Rad. dr. Milleret ubolewa, że nad podobną sprawą, toczy się już półgodzinna rozprawa i prosi, aby zaniechać jej, co nakazuje delikatność względem osoby prezydenta jak i szacunek dla samych siebie.

Rad. Kulczycki zwraca uwagę, że przy kosztach i wydatkach jakie pociąga za sobą reprezentacja miasta, uposażania prezydenta bynajmniej za wygórowane uważać nie można.

Rad. dr. Zucker wobec oświadczenia dr. Millereta zrzeka się głosu. Podobnie zrzekają się głosu radni: Świsterski, dr. Czyżewicz i sprawodawca.

Radny Jegerman: Wobec różnorodnych (?) zdań, iż objawionych, cofam mój wniosek.

Wniosek sekcji przyjęto większością wszystkich głosów przeciw jednemu.

Z Izby handlowej.

Sprawozdanie z VI. pełnego posiedzenia lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej, odbytego dnia 24. kwietnia 1880 pod przewodnictwem prezydenta Izby p. Edwarda Simona.

Izba uchwalila: przyjął do wiadomości pismo Izby handlowej i przemysłowej w Pradze w sprawie zatwierdzenia uchwał IV. zjazdu austr. Izby handlowych i przemysłowych.

Według tego pisma oświadczyło Wys. c. k. ministerstwo handlu, że wyrażone na zjeździe zyczenia, wchodzące w zakres działania ministerstwa handlu, względem austro-węgierskiej polityki ołowej i swolania konferencji ołowej i handlowej, w sprawie pod najdłuższą rozprawą i ile możności uwzględni.

Co się tyczy żyweń, wchodzących w zakres działania Wysokiego ces. król. ministerstwa sprawiedliwości, to zadowolono do ministerstwa, że projekt do procedury gminnej na podstawie ustnych rozpraw, tudzież projekt do ustawy o zaprzeczeniu umowom prawnym niewypłacalnych dłużników, wniesione będą do uwadawczego traktowania z uwzględnieniem objawionych żyweń.

Co do rewizji procedury konkursowej, to zyczenia odnoszące się do usunięcia nierzetelności przy głosowaniu podczas konkursu uwzględnione już zostały w projekcie d. ustawy karnej; innych zaś merytorycznych zmian do §§. 63, 66, 208, 226 i 228 procedury konkursowej nie może ministerstwo na razie przeprowadzić, dopóki praktyka dowiednie nie okaże, o ile zmiany proponowane są w ogólnym interesie.

Przemawiał w Wys. c. k. ministerstwa handlu w myśl wniosku klubu przemysłowców i towarzystwa dla przemysłowców w Austrii, aby dla umożliwienia prowadzenia dokładnej statystyki handlowej przy imporcie towarów z Niemiec do Austrii pobierano należytość statystyczną, jaką Niemcy przy imporcie towarów z Austrii do Niemiec zaprowadzić zamierzają, i jaką też Francja od dawna przy imporcie towarów zagranicznych pobiera.

Poprzez w Wys. ministerstwa handlu petycję wniesioną do Rady państwa przez wszystkich właścicieli młynów parowych w Galicji, względem zaprowadzenia oł. od maki wprowadzanej z Moskwy i Niemiec i starając się ponownie w interesie tej ważnej w kraju naszym przemysłowej, aby taryfy kolejowe w wewnętrznym ruchu zmniejszone zostały. Jakkolwiek nieprawdopodobnym się zdaje, aby Niemcy, sprowadzając zboże od nas, importować mogły mąkę do Austrii, a nawet do Galicji, to jednak dzieje się to rzeczywiście, a przyczyną tego anomalnego stanu są tańsze taryfy kolejowe dla ruchu zagranicznego i postępowanie rząd niemiecki, który zaprowadził oł. na zboże sprowadzane do Niemiec w kwocie 1 mark. od 100 kg., zwraca to oł. mytnym niemieckim przy eksporcie mąki, która bez opłaty wchodzi do Austrii, gdy przeciwnie mąka z Austrii do Niemiec importowana, podlega tamże opłacie oł. 2 marek od cetrara metrycznego.

Galicyjscy producenci zatem, nie tylko że nie mogą wywieźć do Niemiec własnych wyrobów, do jak dotychczas najwięcej miały obdytu, ale nado wytrzymać masą konkurencję niemiecką w Austrii. W skutek tego też ograniczyły wszystkie młyny produkcyję swoją co najmniej do połowy, i stan ten potrwa tak długo, dopóki albo oł. niemieckie na mąkę nie będzie zniesione, albo też ze strony Austrii na mąkę z Niemiec nie będzie zaprowadzone odpowiedzialnie oł.

Z Moskwy wprawdzie w obecnej jeszcze chwili nie potrzeba się obawiać konkurencji, lecz z upadkiem naszej przemysłowej masy wzmoże i zgłośność woła o casem naszym producentów, dla tego też zawczasu i z tej strony zabezpieczyć się należy.

Radny p. Sokal podniósł, że wiedeńska Izba handlowa i przemysłowa uchwalila na posiedzeniu z dnia 14. kwietnia b. r. przemawiać w Wys. rząd na podwyższenie oł. od tkanin z juty z 2-80 zł. na 6 zł.

Ponieważ worki z juty stanowią dla przemysłowców w Galicji nadzwyczaj ważny artykuł, gdyż potrzebują one co najmniej rocznie 800.000 worków, z czego ledwie jedna trzecia część sprowadzana była z fabryk austriackich, reszta zaś z Anglii i Hamburga, to proponowane podniesienie oł. bardzo dotkliwie uczułyby się dło właściciele młynów, którzy mąkę wiaz z workiem zbywają, a zatem o tyle drożej swój produkt sprzedawać by musieli.

Gdy zresztą w całej Austrii tylko dwie fabryki juty istnieją, jedna większa (około Wiednia) a druga (w Czechach) nie wielkich rozmiarów, z proponowanego więc podniesienia oł. na tkaniny z juty korzystałyby tylko te dwie fabryki z wielką szkoda dla przemysłowców, przeto wnosil radny p. Sokal, aby Izba prosiła Wys. c. k. ministerstwo handlu, iżby wniosek wiedeńskiej Izby handlowej i przemysłowej względem podniesienia oł. od tkanin z juty nie uwzględniło, co też Izba uchwała.

Izba przyjmuje do wiadomości pismo Wys. c. k. namiestnictwa, według którego Wys. c. k. ministerstwo handlu rekrutem z dnia 24. lutego 1880 l. 81.318 zatwierdziło preliminarz Izby na rok 1880 w kwocie 9078 zł.

Preliminarz kwotę 200 zł. na rzecz stałego funduszu miejskiego Muzeum przemysłowego w Lwowie uchwalila Izba doręczyć p. prezydentowi miasta Lwowa.

Izba uchwalila podać do publicznej wiadomości, że w skutek wypadku, że pewnej firmie handlowej w Solnogradzie od korespondencji kupieckiej (Mahnbrief), w której firma ta upomniała swego dłużnika, że w jego conto nie pokryte są jego reszty 50 zł. 27 c. i 25 zł. 48 c., przyktowały władze skarbowe na podstawie §§. 19. i 20. ustawy z dnia 8. marca 1876 (Dzienn. n. pr. nr. 26) 50-krotną należytość stemplową, orzekł trybunał administracyjny następująco:

Przy rozstrzygnięciu kwestji, czy list upominający (Mahnbrief) podlega opłacie stemplowej, skonstatować należy przedewszystkiem, czy list taki zawiera w sobie kupiecki rachunek, czy nie.

Abypewna korespondencja kupiecka zawierała w sobie conto (rachunek), potrzebne jest, aby w niej wyraźnie oznaczony był interes, dostarczenie towaru i t. p., z którego wypływa należytość, to jest, aby w korespondencji tej szczegółowo wymienione było, czego dostarczono i co się za to należy.

Nie jest więc dostatecznym, jeżeli tylko kwota dłużna jest wyrażona, ale musi także kupiecka korespondencja, która podlega ma opłacie stemplowej, zawierać tytuł prawny do kupieckiej pretensji i może tylko wtedy być traktowana jako rachunek, lub jako korespondencja, zastępująca rachunek.

Izba wybrała radnego p. Szymona Frounda, właściciela młyna parowego w Stanisławowie, delegatem swoim do międzynarodowej komisji dla VIII. targu zbożowego, odbyć się mającego w Wiedniu w sierpniu.

Na wniosek radnego p. Edwarda Gebhardta, jako referenta komisji handlowej, uchwalila Izba poprosić w Wys. c. k. ministerstwa handlu petycję ołomunieckiej Izby handlowej i przemysłowej o wyrażenie wpływu swego na wiedeńską Radę miejską, aby na nowo urządził się mającym targowisku była w St. Marx ustawiono odpowiednio fiod węg dałaby. Zamiar bowiem Rady miejskiej, aby usunąć zupełnie wagi z targowiska i zmusić przez to hodowców bydła do sprzedaży bydła nie według wagi żywej lub martwej, lecz li na oko, spowodowałby straty dla następnych producentów i naraziłby ich na wyzyskiwanie przez rzemieślników wiedeńskich, a nado byłoby także postępowanie źródłem młóstwa nieporozumień, które dotychczas nawet przy sprzedaży na oko, szybko i na jedynie sprawiedliwej podstawie, bo na podstawie wagi żywej lub martwej załatwiano;

odpowiedzieli Izbie handlowej i przemysłowej w Chebie (Eger), że poruszone przez nią sprawy, a to:

1. niektóre uzupełnienia nowych kalig gruntowych,

2. mianowanie rzeczoznawców sądowych w porozumieniu z Izbą handlową i mianowanie kupców zarządcami mas konkursowych, — są dla Galicji bezpodstawne, gdyż według najnowszych rozporządzeń z r. 1879 księgi gruntowe urządzają się już w myśl obecnego wniosku Izby ołomunieckiej, zaś mianowanie rzeczoznawców sądowych następuje od dłuższego czasu już na wniosek Izby lwowskiej w porozumieniu z nią, również jak zarządcami mas konkursowych mogą być nie tylko adwokaci, lecz także i kupcy wedle nchwały wierzycieli masy konkursowej.

Dalszy wniosek powyższej Izby, aby także prowizorycznymi zarządcami mas konkursowych mianowano kupców, nie da się przeprowadzić, ponieważ po zgłoszeniu konkursu musi być nychmiast mianowany tymczasowy zarządca masy, którego sąd bierze z grona adwokatów lub notariuszów z tego powodu, gdyż szukanie chętnego a razem uzdolnionego kupca do objęcia zarządu dłuższego wymagałoby czasu i z większym połączone byłoby kosztem ze szkoda masy konkursowej.

Dalej uchwalila Izba oświadczyć Wys. c. k. prezydium namiestnictwa, że uważa zamierzone założenie szkoły dla przemysłowców w Lwowie nader pożądanym dla podniesienia tej gałęzi przemysłu domowego w całym kraju i gotową jest przyczynić się ze swej strony jednorazową subwencją w kwocie 500 zł. do urządzenia tej szkoły.

Zarazem uchwalila Izba wyrazić nadzieję, że Wys. rząd zapewni jej udział w przyszłym nadzorze tej szkoły.

Wydziałowi korporacji szewców we Lwowie, uchwalila Izba odpowiedzieć, że nie jest w tem położeniu, poprzez petycję jego, wniesioną do Wys. c. k. ministerstwa sprawiedliwości w sprawie robót wierzniących, a mianowicie w tym kierunku, iżby przez wierzniów tak uregulowana została, aby nie tworzyła konkurencji dla wolno-zarobkujących.

Według otrzymanych wyjaśnień od nadpokratorji państwa we Lwowie stonkowno tylko nie wielka liczba wierzniów znajduje zatrudnienie wewnątrz zakładu kary we Lwowie, bo z ogólnej liczby 1400 wierzniów tylko 890 ludzi zatrudnionych jest w pojedynczych warsztatach rekolizacyjnych, a z tych 60 ludzi w warsztatach szewskich. Zważywszy jednak i to okoliczność, że znacznie większą część tej siły roboczej zużytkowaną była dla robót własnych zakładu, to okaze się, że z liczby 60 wierzniów zatrudnionych w warsztatach szewskich bardzo nie wielu używanych było do wykonania robót prywatnych i to dla najbliższej warstwy ludności miasta, która dostarczając sama skóry, wykonanie roboty poleca zakładowi karnemu. Mając tak ubogich odbiorców na swoje roboty, nie może też zakład stawiać wygórowanych cen i zadawania się najniższym zyskiem, aby tylko wierzniów zatrudnić odpowiednio do ich zawodu i przyzywających ich do pracy, zwrócić ich po odświeżeniu kary napowrót społeczeństwu moralniejszym i zdolnym do pracy na wolność.

Nie da się wprawdzie zaprzeczyć, że wykonując roboty po niższych, niż w wolno-zarobkujących praktykowanych cenach zakładu, zakład kary we Lwowie tworzy poniekąd konkurencję dla przemysłowców tutejszych, czyli on to jednak tylko w skutek braku zapobiegliwości samychże przemysłowców, którzy mimo tego, że zakład kary przegrywa względnie siły robocze wydzierżawili przemysłowcom, nie korzystając z tych sił i tem samem zmniejszając zakład kary do zajęcia wierzniów wewnątrz zakładu na własny rachunek.

Wobec tych stosunków polecił tylko można pp. przemysłowcom, aby jak najliczniej korzystali z sił roboczych zakładu karnego, przez co nie tylko uwolnią się sami od konkurencji tegoż, ale nado użytkując tanie siły robocze dla własnych celów, będą mogli taniej produkować i wyprzedzić roboty obce, które przy braku zapobiegliwości naszych przemysłowców coraz większą znachodzą u nas obdyt.

Kronika miejscowa i zagranicza

Dnia 7. maja

Od srody tramwaj w ruchu już regularnym a ponieważ każda nowość przyciąga mnóstwo ciekawych, przeto wozy kursujące w srodę a szczególnie wczoraj przepelnione były młodzieżą i różnego rodzaju publicznością która nienawo cieszyła się tym nowym nabytkiem postępu. W jednym i drugim dniu dochód wynosił po 200 do 250 zł., dziś jednak rach ten nadzwyczajnie ustał a jeżeli kolejkonna linja swych rycho niezapelnil do dworca Karola Ludwika i do rogatki Żółkiewskiej, to niemożna jej rokować żadnego powodzenia, bo przetrzeć dotąd otwarta od koszar Ferdynanda do Chłowego placu jest zbyt mały, by z niej wielu korzystał moglo.

Wczoraj rozpoczął się już sezon ogródkowy a ponieważ mimo nieprzyjemnego wiatru sprzyjała pogoda — na wszystkich spacerach rollo się od publiczności, spragnionej świeżego powietrza i bujnej zieleni. W ogrodzie miejskim odbyła się loteria na dochód Stowarzyszenia panien Ekonomek — niendala się jednak, bo mało znalazło się ochotników na fanty. Zauważaliśmy już przeszłego roku, że odpowiedzialnie prawie odbywanie loterii znudziło już publiczność naszą, gdyż kilkanaście towarzystw korzystało z nich — czem się rozdrabnia i osłabia dobroczynność nawet największych filantropów. Tylko wielkie wysilenia i gorliwe zabieg członków mogą jakie takie rokować im powodzenie.

Na benefis pani Zimajer jutro po raz 16ty operetka Planquetta „Dziwny z Corneville”. Beneficjentka odegra po raz pierwszy rolę Dzielnymy po pannie Boskaj. Pani Zimajer niezwykle talentem i sumienną pracą pozyskała ogólną sympatię, spodziewać się więc należy, że jutrzejszy jej benefis powlezie się wybornie.

Konkurs dramatyczny im. Aleks. hr. Fredry roztrygnięty został we srodę. Pierwsza komisja poleciła do grania trz sztuki, mianowicie: „Kochać i kochać”, „Na dwu stołkach” i „Zabieg”. Pierwszej nagrody komisja artystyczna nieprzyznała żadnej z tych trzech komedji, drugą zaś otrzymała komedia „Zabieg”. Autorem jej jest znany pisarz p. Sewer.

W kasynie mieszczaniskim odbędzie się wale zgrumadzenie w sobotę dnia 15. maja o godzinie 7. wieczór. Porządek dzienny następujący: 1. Sprawozdanie z zamknięcia rachunków i czynności Wydziału za rok 1879. Sprawozdanie komitetu rewidentów. 2. Budżet na rok 1880. Zmiana statutu. 3. Zmiana regulaminu dla walnego zgromadzenia. 4. Wnioski Wydziału. 5. Ewentualne wnioski członków. 6. Wybór Wydziału z 18, komitetu rewidentów z 25 i komisji reklamacyjnej z 20 członków złożonych. Projekt statutu jakoteż i sprawozdanie mogą członkowie odebrać w kancelarji Towarzystwa.

Nadzwyczajne zgromadzenie P. T. członków galicyjskiego Towarzystwa muzycznego, w celu uchwalenia nowych statutów, odbędzie się w sobotę 15. maja br. o godzinie szóstej po południu w sali Towarzystwa w Domu narodowym.

Członkom doręczony będzie projekt statutu i zaproszenie osobiste, które oraś za kartę wstępu na

posiedzenie służy. Gdyby kto z członków zaproszenia nie otrzymał, przysłaż na prawo zgłoszeń się o takowe do kancelarji Towarzystwa lub przy wstępie na posiedzenie odebrać.

Wale zgrumadzenie członków galic. Towarzystwa ochrony zwierząt, odbędzie się dnia 8. maja br. o godz. 5. wieczorem w jednej z sal wykładowych gimnazjum Franciszka Józefa na Hallickiem we Lwowie, na które Wydział szanownych członków uprzejmie zaprasza.

Wczoraj według zapowiedzianego programu odbył się wieczorek gimnastyczny „Sokola” przy bardzo liczny — o ile sala na to starożyc mogła — udział publiczności różnych stanów i płci objoła.

Uroczystość rozpoczął prezes Towarzystwa p. Dobrzański, przemową, w której w kilku wyrazach zaznaczył doniosłość Towarzystwa gimnastycznego, a w szczególności stanowisko jednemu we Lwowie szkoły gimnastycznej, która mając do zwalczania tyle różnorodnych przeszkód — a z wiela atron objętości nawet i wyraźnej niechęci, rozwija się dotychczas pomysłnie — kończy mowca życzeniem lepszej przyszłości.

Poczem w pięknie udekorowanej wieśami scenowem sali, rozpoczęły się ćwiczenia gimnastyczne przy odgłosie muzyki „Harmoni”.

Nie będziemy wdawać się w szczegółowy rozbiór bogatego programu produkcji — powiemy tylko tyle, że we wszystkim znać było umięty system prawidłowego i stopniowego rozwijania sił u uczących się — co Towarzystwo w pierwszej linii zadawało winno, pierwszem u nasyelolowi swemu p. Durakiem. W wykonaniu dło widów było przyjęte połączone z wprawą i siłą — u niektórych jak u pp. Durakiego, Zengera i Kozłowskiego prawdziwie zadziwiająco.

Produkcje urozmaiczył solowy choralne amatorów Towarzystwa i deklamacja p. Kolałowakiego, bardzo do uroczystości zatnawiana i ze zrozumieniem i przejęciem się wygłoszona.

Uroczystość zakończył p. Działalewicz pięknie i dosadnie przemówieniem, które z najwyższem zadowoleniem przyjęto.

Zatęjemy, że nie możemy jej dla braku miejscca strześć dokładnie, bo zawierała ona wiele grzechów a prawdziwych uwag dla naszej społeczności

